N°. 35. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag 28 Februarij.

Opening van den Noorweegschen Storthing.

Het koningrijk Noorwegen bevat 5,800 vierkante mijlen en 1,200,000 inwoners. [illegible] inwoners zijn bijna louter Noormannen, overigens telt men er [illegible] Finnen en Laplanders, beide met eene eigene taal.

In de vroegste tijden heerschten er in Noorwegen vele kleine vorsten, die, zich vereenigende met Deenen en Zweden, door hunne zeetogten Duitschland, Frankrijk, Engeland, Italië en Rusland schrik aanjoegen. Eerst in 875 maakte HARALD HAARFAGER van die kleine volkstammen in Noorwegen een eenig rijk. Dit nieuwe koningrijk Noorwegen [illegible] tot de unie van Calmar, 1397, bij welke, naar men weet, Denemarken, Noorwegen en Zweden, ten eeuwigen dage zouden vereenigd worden. Zweden scheurde zich in 1523, onder GUSTAAF WASA, van dit verbond los, en [illegible] op nieuw een zelfstandig rijk; Noorwegen echter bleef tot in de laatste tijden met Denemarken vereenigd, en werd door hetzelve als eene afhankelijke provincie behandeld. Van de hooggeroemde Noormansche vrijheid was eindelijk bijna geen spoor meer te vinden; in Noorwegen was de koninklijke magt even onbeperkt geworden als in Denemarken. Toen in 1813 de koning van Zweden tot het verbond tegen NAPOLEON toetrad, rukte, na den slag bij Leipzig, een Zweedsch leger tegen de met NAPOLEON verbonden Deenen, in Holstein, en de koning van Denemarken werd, in 1814, bij den vrede van Kiel gedwongen Noorwegen aan Zweden af te staan.

Maar de Noorwegers wilden zich aan den Kielschen vrede niet onderwerpen; in Eidswold verzamelde zich een storthing (rijksdag) riep na onafhankelijk-verklaring des lands den toenmaligen stedehouder in Noorwegen, prins CHRISTIAAN FREDERIK, neef van den koning van Denemarken, tot constitutionelen koning uit (17 mei, 1814), en vervaardigde eene constitutie voor het nieuwe rijk. De Zweden drongen echter in Noorwegen in, te Moos werd een wapenstilstand getroffen (14 augustus), prins CHRISTIAAN FREDERIK verliet het land, er volgden onderhandelingen, en deze eindigden daarmede, dat Noorwegen de Eidswolder grondwet met eenige geringe veranderingen behield, en als onafhankelijk koningrijk met Zweden onder denzelfden koning vereenigd werd (20 october). Waarop den 4den november 1814 KAREL XIII als koning van Noorwegen werd uitgeroepen.

[illegible] heeft nu reeds een vierde eeuw [illegible] het geheel zeer [illegible]

Evenwel [illegible] waaromtrent het land in voortdurend verschil met de regering verkeert; het eerste ligt in de constitutie, het tweede in de ijverzucht van Noorwegen jegens Zweden.

Wat betreft de constitutie; — er bestaat geen Noorweegsche adel; de kroon staat dus, zonder erkende aristocratie, tegenover het democratisch beginsel. Daarbij zijn de regten des volks volgens de grondwet zeer uitgestrekt. De gezamenlijke vertegenwoordigers van het Noorweegsche volk vormen den storthing, of den grooten rijksdag. Wanneer die storthing opgeroepen is, kiest hij een vierde gedeelte zijner leden, die den lagthing uitmaken, de drie overige vierden maken den odelsthing uit. De storthing heeft de wetgevende magt; de koning deelt het initiatief met den odelsthing. Over alle voorstellen wordt het eerst bij den odelsthing beraadslaagd, dan worden zij naar den lagthing gezonden. Zijn zij door beide goedgekeurd, zoo worden zij den koning ter bekrachtiging aangeboden. Is een voorstel in twee storthings-zittingen door den koning verworpen, en wordt het in de derde zitting weder door den storthing aangenomen, zoo is het, ook *zonder* de toestemming des konings, wet. De kroon heeft steeds aangedrongen op intrekking dezer bepaling, de storthing daarentegen hardnekkig zijn voorregt verdedigd. In elken storthing kwam er deswege een koninklijk voorstel in, telkens werd het verworpen.

Het tweede verschilpunt is de ijverzucht, waarmede Noorwegen zijne regten als eenen eigen, zelfstandigen, met Zweden slechts onder eenen koning verbondenen staat, bewaakt. Naardien het gevoelt dat het bij Zweden in grootte, in bevolking, in rijkdom en beschaving achterstaat, dringt het bestendig aan op formele, onbewimpelde erkenning zijner onafhankelijkheid van Zweden. In den laatsten tijd is er echter ten dien aanzien veel tot deszelfs bevrediging geschied.

De laatste [illegible] storthings-zitting, de achtste, was den 10den febr. 1836 geopend [illegible]. Daar hij zich echter der regerings wenschen [illegible] toonde, daar [illegible] nieuw voorgestelde wetten, waarbij aan den [illegible] in stede van een [illegible] veto een wezenlijk veto zou worden ver[illegible], zoo maakte [illegible] gebruik van de bepaling, volgens welke [illegible] zitting langer dan [illegible] behoeft te duren, en hief de zitting den [illegible] Julij op. Dit veroorzaakte [illegible] verbittering. De Noorweegsche ministers en staatsraden werden, dewijl zij tegen dien maatregel niet hadden geprotesteerd, voor het Noorweegsche rijks-geregt betrokken, en de eersten in eene boete veroordeeld. De koning zijner zijde liet de wetten, volgens welke zoodanige straffen konden uitgesproken worden, eene revisie ondergaan.

Den 20sten oct. 1836 werd eindelijk een buitengewone storthing belegd, welke tot den 24sten januarij 1837 duurde en de werkzaamheden afdeed.

Thans, den 9den februarij, is er weder een gewone storthing, de 9de, vergaderd; de koning heeft denzelven in persoon geopend. — De voornaamste plaatsen zijner troonrede zijn: dat de betrekkingen met de vreemde mogendheden steeds het karakter van goede verstandhouding dragen; dat sinds 1815 de bevolking des lands bijna met de helft is vermeerderd; dat de financiën in bloeijenden toestand verkeeren; dat de amortisatie der staatsschuld zoodanig werkte, dat tegen 1850 *de algeheele aflossing* verzekerd is. De grondbelastingen die sedert, ten gevolge van den gunstigen staat des lands, sedert 1° Julij 1836 van het budget waren verdwenen, kunnen voortdurend worden gemist.

TURKIJE.

Konstantinopel, 23 jan. Dezer dagen is er te Pera een leeskabinet geopend. Het behelst een aanzienlijk getal goed gekozen Italiaansche, Engelsche en Fransche dagbladen. Er is ook acht geslagen op de nieuwste voortbrengselen der letterkunde, en de vraag naar een werk van *Dumas*, *Balzac*, *Sand*, *Lamartine*, *Bulwer* blijft niet onbevredigd; van daar dat het getal deelnemers dan ook met den dag stijgt. (*O. P. Z.*)

— Het gebouw der Hooge Porte is nu sedert 80 jaren vijfmaal door brand vernield. De kosten van den opbouw bedroegen de eerste keer $1\frac{1}{2}$ millioen, de tweede keer 2 millioen, de derde keer $3\frac{1}{2}$ millioen, de vierde keer 5 millioen; de tegenwoordige ruïne kost den staat dus 12 millioen gulden, c. m. (*P. St. Z.*)

RUSLAND.

Warschau, 17 febr. Laatstleden nacht is de generaal-adjudant des keizers, generaal der kavallerie, graaf *Orloff*, uit St. Petersburg, en gisteren morgen de contre-admiraal, baron *Wrangel*, uit Berlijn hier aangekomen. (*P. St. Z.*)

DUITSCHLAND.

Het Hannoversche dagblad behelst eene officiële bekendmaking, inhoudende de namen van 23 afgevaardigden, welke in de nieuw geopende zitting der standen nog niet opgekomen zijn. Het stuk eindigt met de volgende woorden: „De bovengenoemde afgevaardigden ter tweede kamer der algemeene [illegible] worden [illegible] nogmaals opgeroepen, om aan hunne verpligting ten spoedigste te voldoen, en hetzij te verschijnen, hetzij hunne demissie in te dienen. Mogt het eene noch het andere den 1sten der volgende maand geschied zijn, zoo zal de demissie der betrokkene afgevaardigden reglementarisch aangenomen, en, alsdan verder beschikt worden naar hetgeen orde en regt vorderen." Het stuk is gedagteekend 26 febr. en op bevel van Z. M. uitgevaardigd door den minister *von Schele*.

Munchen, 19 febr. Een zeldzaam voorval levert hier veel stof van gesprek. Dezer dagen kwam hier een dienstbrief bij het ministerie van oorlog aan; het in den omslag liggende geschrift voerde tot kantteekening: *Betrekkelijk den zelfmoord von den allleronderdanigst ondergeteekende*; gelijktijdig, helaas, ontving men het berigt van den werkelijk volvoerden zelfmoord. De ongelukkige, majoor en kommandant van eene veteraneninrigting, leed sins geruimen tijd aan hypocondrie, die hem met het vaste denkbeeld vervulde dat hij gejaagd en vervolgd werd. Op dien grond poogde hij nu, in het gemelde schrijven, den betreurenswaardigen stap te regtvaardigen. Men beklaagt het lot van den officier, die als een waardig en geacht man bekend stond. (*H. Z.*)

Stuttgardt, 17 febr. De bevolking des koningrijks bedroeg op het laatst des verloopenen jaars 1,634,250 zielen; het getal der geboorten beliep 70,481, waaronder 8,113 onecht. (*P. St. Z.*)

— Naar men verneemt is het huwelijk der prinses *Sofie* tegen de maand mei bepaald. Waarschijnlijk zullen er bij die gelegenheid onderscheidene feesten plaats hebben. (*A. Z.*)

OOSTENRIJK.

Weenen, 18 febr. Gisteren heeft Z. M. den keizer aan [illegible] het Londensche hof benoemden Persischen gezant, *Hussein* [illegible] last had aan Z. M. een schrijven van den shah van [illegible] eene plegtige audiëntie verleend. *Hussein* [illegible] eene roode uniform, bestaande [illegible] de knie [illegible], van [illegible]

voren sluitenden rok, met goudgeborduurden kraag; over denzelven droeg hij de zonnen-orde met het groote band en de teekenen van zijnen militairen rang; voorts eenen broek met breede gouden boorden. Op het hoofd had hij de suikerbrood-vormige hooge pelsmuts; in plaats van de sandalen, welke hij tot nog toe droeg, had hij laarzen aan. (*K. Z.*)

PRUISSEN.

Coblenz, 22 *febr.* Door particuliere berigten vernemen wij, dat het inkomen in België langs de geheele grens des koningrijks zeer bemoeijelijkt is. Van alle vreemden worden aan de grenzen passen gevorderd, de toelating in het binnenste van België volgt eerst als de pas met het gevraagde verlof uit Brussel teruggekomen is. (*B. u. M. Z.*)

ENGELAND.

Londen, 23 *febr.* In het hoogerhuis heeft lord *Fitz William* woensdag zijn voornemen aangekondigd, om den 14den maart eene motie te doen, strekkende om dat huis te doen verklaren, dat de bestaande graanwetten niet met de belangen des lands strooken.

Hunne lordschappen hebben zich vereenigd met de motie van lord *Colchester*, dat eenige stukken, tot den staat der Engelsche zeemagt betrekkelijk, aan het huis zouden overgelegd worden. De voorsteller was van gevoelen, dat die zeemagt thans op verre na niet op dien ontzagverwekkenden voet was, waarop zij behoorde gehouden te worden. De eerste lord der admiraliteit, lord *Minto*, wederlegde deze meening, door aan te toonen, dat thans een grooter aantal oorlogschepen in werkelijke dienst was, dan er ooit vroeger in tijd van vollen vrede geweest waren.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 *febr.* Naar men verzekert, zullen de nieuwe kamers zonder de koninklijke openingsaanspraak geopend worden, en zulks ter vermijding van de discussie over het adres van antwoord.

De oppositie blijft verzekeren, dat het ministerie bij de aanstaande verkiezingen het onderspit zal delven, en dat de berigten die men op het ministerie van binnenlandsche zaken over de stemming in de departementen ontvangen heeft, alles behalve gunstig luiden. De oppositie legt voorts het bestuur thans te laste, dat het de openbare meening in onrust zoekt te houden, over den onzekeren staat van zaken in België, ten einde de vrees voor oorlog op de gemoederen te doen werken, om de keuzen bij de aanstaande verkiezingen te bepalen tot de personen die de voortzetting van het tegenwoordig stelsel, vooral met opzigt tot de Belgische zaak, zijn toegedaan.

Parijs, 24 *febr.* De Engelsche gezant lord *Granville*, heeft heden aan het ministerie van buitenlandsche zaken met den president *Molé* eene conferentie gehouden.

— Men zegt, dat reeds aan den admiraal *Duperré* aanbiedingen zijn gedaan, om den vice-admiraal *Rosamel*, als minister van oorlog, te vervangen, ingeval de uitslag der verkiezingen den koning mogt nopen, zijn ministerie te veranderen.

— Vele dagbladen hebben medegedeeld, dat de heer *de Potter* van hier naar Brussel was vertrokken; wij kunnen echter stellig verzekeren, dat hij zich gisteren nog te Parijs bevond.

BELGIE.

Brussel, 25 *febr.* In den *Fanal* leest men hetgeen volgt, onder het opschrift: Verdeeling van België.

Zoo wij met zoo veel kracht aandringen op de noodzakelijkheid, om een einde aan onze geschillen te maken, dan is dit, omdat wij doordrongen zijn van het ongeluk, dat ons te wachten staat. Wij doen hetzelve hier in zijn geheel kennen; het volgende ultimatum der conferencie is ons uit eene zoo zekere bron toegekomen, dat wij aan derzelver geloofwaardigheid niet eens mogen twijfelen.

Antwerpen en zijne citadel, alle tot de stad behoorende forten alsmede die, welke aan België aan de Schelde zijn afgestaan, en eindelijk een gebied op beide rivier-oevers van eene toereikende uitgestrektheid om deszelfs geheel gebied te verdedigen, zullen in volle souvereiniteit aan *Engeland* behooren.

Het overige gedeelte der provincie, een gedeelte van Limburg, Oost-Vlaanderen en het grootste gedeelte van West-Vlaanderen zullen tot den *koning der Nederlanden* terugkeeren.

De provinciën Henegouwen, Namen en een gedeelte van Waalsch-Braband zullen aan *Frankrijk* vervallen.

Het land van Luik en een gedeelte van Limburg aan het Duitsche Bondgenootschap.

Luxemburg zal aan den koning [illegible] toebehooren.

Brussel en Vlaamsch-Braband alsmede een gedeelte van Waalsch-Braband zullen een hertogdom vormen en het apanage zijn van eenen prins, dien men niet noemt.

Dit is het ontwerp van *Talleyrand* en is door de mogendheden, die de 24 artikelen geteekend hebben, gaaf aangenomen; wat hen tot nog toe teruggehouden heeft, is het lot van Braband en Brussel; maar thans is het definitief en zelfs onherroepelijk vastgesteld, zoo wij ons niet haasten, de voorstellen goed te stemmen welke het ministerie aan de kamer heeft aangeboden.

Het gedeelte der aan België toegestane schuld zal in het bovengemelde geval onder de mogendheden, die brokken van het land bekomen, verdeeld worden.

— Het rivierwater is wederom in eene schrikbarende mate gestegen; van Brussel tot Hal en van Brussel tot Vilvoorde staat het land onder water; al de werkzaamheden van nivellering voor den spoorweg van Brussel naar de Fransche grenzen zijn vernield geworden en de ijzeren sporen tusschen Brussel en Antwerpen zijn tot aan Vilvoorde genoegzaam uit den grond losgespoeld.

Deze staat van zaken zal in de aankomst en het vertrek der posten veel vertraging veroorzaken, want op de groote wegen heeft men zelfs 5 voet water gepeild; de dienst der diligences tusschen Brussel en Mons is tot nadere aankondiging geschorst.

— De *centrale sectie* heeft gisteren eene tweede, langdurige zitting gehouden. Zij heeft in de eerste plaats zich bezig gehouden met het opgeworpen *incident* nopens de *competentie* der tegenwoordige kamers, en, hetzelve met eenparigheid van stemmen verworpen. Vervolgens overgegaan zijnde tot het onderzoek des eind-tractaats en des ontwerpen van wet, tot hetzelve betrekkelijk, heeft zij mede met eenparigheid van stemmen, die van den benoemde uitgezonderd, tot haren *rapporteur* verkozen, den heer *Delez*.

Eene derde zitting zal dezen voormiddag ten 11 ure plaats hebben. De ministers zijn uitgenoodigd, zegt men, om haar bij te wonen, ten einde inlichtingen te geven, nopens den staat des lands. Men denkt, dat deze zitting de laatste der *centrale sectie* zijn zal.

— Een der bladen, *l'Observateur*, hetwelk vroeger onder degenen behoorde, welke het meest den tegenstand predikten, schijnt van lieverlede geheel te veranderen, en zijne tegenstrijdige gevoelens, die hem voor vier jaren als den voorstander der 24 artikelen, en thans als den tegenstander derzelve deden optreden, daarmede goed te willen maken, dat, zoo hij zich bedrogen heeft, het hem ten troost verstrekt, dat zoo vele Belgen met hem dezelfde verkeerdheid hebben begaan.

— *l'Emancipation* schijnt ook tot meer gematigde gevoelens over te slaan. Immers [illegible] voorstanders zijn [illegible] te brengen; maar het hoopt dat de kwestie bij de discussie in de kamer van alle zijden behandeld wierd, opdat men met kennis van zaken zou kunnen uitspraak doen, en zoo er dan leden zijn, die nog onzeker blijven, dat deze zich dan van de stemming onthouden.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 25 *febr.* Laatstleden zaturdag, is er, onder praesidium van Z. M., op het paleis, een raad van gratie gehouden, ten einde over het tweede verzoekschrift van *Migchaël Griffeljoen* te delibereren, waartoe ook ontboden waren drie leden uit den hoogen raad, als de heeren *van Nes*, *Loke* en *Herzeele*.

Het heeft Z. M., naar aanleiding van dien, behaagd, de doodstraf, waartoe *Griffeljoen* verwezen was, te veranderen in geeseling en brandmerk met den strop om den hals aan de galg vastgemaakt, en *veertigjarig* confinement; met verderen last aan Z. Exc. den minister van justitie, om, binnen de eerste twintig jaren, geene voordragt tot vermindering van straf te doen.

's Gravenhage, 26 *febr.* Bij koninklijk besluit is aan *J. B. H. Molineau*, wonende te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij Mr. *D. Donker Curtius*, advocaat alhier, een octrooi verleend voor den tijd van 10 jaren, op de invoering in dit rijk van een nieuw stelsel tot het vervaardigen van ijzeren spoorwegen.

Dordrecht, 25 *febr.* Bij het einde van 1837 bestond de Nederlandsche koopvaardijvloot uit 1394 zeeschepen, waaronder 162 fregatten, te zamen metende 111,824 lasten. — Gedurende 1838 zijn, door verongelukking, sloeping en verkoop naar buiten 's lands, uit de vaart geraakt 36 schepen, (waaronder 5 fregatten), te zamen groot 3,472 lasten. Daartegen zijn in hetzelfde jaar op de Nederlandsche werven afgebouwd 81 schepen (waaronder 10 fregatten), te zamen metende 8,978 lasten. [illegible] der gemelde 36 bodems, is derhalve de vloot in 1838 [illegible] 45 bodems, voor [illegible] eene scheepsruimte [illegible] vloot bestaat derhalve nu uit 1439 bodems, [illegible]

Arnhem, 27 *febr.* Wij vernemen, dat de drukker en uitgeven van de *Arnhemsche Courant* heden de volgende klagte aan den heer officier van de arrondissements-regtbank te Utrecht heeft gezonden:

Aan den Edel Achtbaren Heer Officier bij de arrondissements-regtbank te Utrecht.

De ondergeteekende C. A. Thieme, *drukker en uitgever der* Arnhemsche Courant, *reeds lang met verontwaardiging gelezen hebbende de onvoegzame en hatelijke uitdrukkingen, welke er tegen zijne courant, en derzelver bedoelingen herhaaldelijk in de* Utrechtsche Courant *worden gebezigd, heeft eerst gepoogd zoodanige handelwijs te keer te gaan door gezegde* Utrechtsche Courant *volstrekt niet meer te beantwoorden; toen vervolgens de aantijgingen hem te erg schenen te worden, heeft hij met geregtelijke vervolging gedreigd, in de hoop, dat die zoodoende*

onnoodig worden mogt. Alles te vergeefs; telkens werd het schelden, telkens werden de beleedigingen herhaald.

Eindelijk meent hij nu dus nadrukkelijker maatregelen te moeten nemen; hij acht het zich als drukker en uitgever der courant, hij acht het aan den goeden naam der courant, waaronder hij dagelijks zijnen naam plaatst, verschuldigd, niet langer met lijdzaamheid te gedoogen dat dezelve dag aan dag, worde gehoond, dat haar telkens, ofschoon volstrekt ongegrond, nu eene handelwijze dan eene gezindheid worde verweten, die haar, en hem als onderteekenaar derzelve, aan den haat of de verachting zijner medeburgers blootstellen zou. Hij mag niet langer gedoogen dat het crediet, en zoodoende het debiet zijner courant, waarin hij niet alleen, maar geheel zijn gezin, een geacht middel van bestaan vindt, baldadig worden aangetast.

In een artikel, ten opschrift voerende: Zou men nu nogmaals zeven Jaren willen wachten? *voorkomende in de* Utrechtsche Courant *van Vrijdag 22 februarij, n°. 23, wordt niet alleen van de vreemde mogendheden, waarmede onze koning vriendschappelijke betrekkingen onderhoudt, op eene wijze gesproken, die dezelve hoogst beleedigend en hoonend zou kunnen schijnen; komen niet alleen uitdrukkingen voor, als:* » Reeds aanvankelijk had de conferencie, hare bevoegdheid te buiten gaande, op de stuitendste wijze HET REGT MET VOETEN TREDENDE;" — "dat de groote Europesche mogendheden zoo verre zouden vergeten wat zij aan hunne eigene waardigheid verschuldigd zijn, om zich zelven door zulk eene verregaande onstandvastigheid en OPENBARE SCHENDING DER GOEDE TROUW TE BEZOEDELEN; *leest men niet alleen met weerzin:* » even als weleer Suwarow het VOORWAARTS TEGEN DE VERACHTELIJKE FRANSCHEN had doen hooren," — *maar wordt ook, wat hier den uitgever der* Arnhemsche Courant *meer persoonlijk aangaat, de* Arnhemsche Courant *welke hij dagelijks onderteekent, voor welke hij dus verantwoordelijk is, zijns oordeels op verregaande wijze gelasterd. Er wordt van dezelve sprekende gezegd:* » Wanneer een Nederlandsch dagblad — zich niet ontziet zijne eigene natie, — OPENTLIJK VERACHTELIJK TE MAKEN, dan is het de pligt van ieder regtgeaard Nederlander zulk eene EERLOOSHEID in al derzelver afschuwelijkheid openlijk ten toon te stellen."

Hier wordt derhalve aan de Arnhemsche Courant, *dat is aan haren drukker en uitgever, die dezelve eenig en alleen onderteekent, en dus regtens voor dezelve verantwoordelijk is, eene daad verweten, die, — bestond zij, — hem aan den haat of aan de verachting zijner medeburgers blootstellen zou. Eene handelwijze welke art. 367 van het strafwetboek* (Code Pénal) *onder het misdrijf van laster rangschikt, en waartegen art. 371 paragraaf 2 van gezegd wetboek eene straf bepaalt.*

Verder wordt er in gezegd artikel der Utrechtsche Courant, *blijkbaar aan de schrijvers der* Arnhemsche Courant *toegeroepen:* » Neen eervergeten satellieten van het vreemd verraad! handlangers der revolutionaire propaganda!" —

Uit oorzaken die op niemand anders kunnen vallen dan op den drukker en uitgever der Arnhemsche Courant, als onderteekenaar, gelijk reeds gezegd is, de enige die voor dezelve als hadde hij ze geheel geschreven, verantwoordelijk is. Daar nu iemand, die een eervergeten satelliet van vreemd verraad, een handlanger der revolutionaire propaganda *zijn mogt, ontwijfelbaar aan den haat of de verachting zijner medeburgers zou zijn blootgesteld, zoo vermeent de drukker en uitgever der* Arnhemsche Courant *de beschuldiging daarvan mede te mogen rangschikken onder hetgeen art. 367 laster noemt en art. 371 als zoodanig bestraft.*

Redenen waarom hij zich wendt tot U, mijnheer de officier der arrondissements-regtbank te Utrecht, met de bovenstaande klagt inlevert tegen den drukker der Utrechtsche Courant, L. E. Bosch, *wonende te* Utrecht.

Arnhem, den 27sten Februarij 1839.

C. A. THIEME.

— Men verneemt, dat de reeds bij publicatie van het stedelijk bestuur alhier aangekondigde monsteringen voor artillerie-paarden, ten overstaan van den heer grave *v. Ranzow*, bepaald zijn op maandag en dingsdag den 11den en 12den maart aanstaande, *aan de Praast*, tegen over deze stad, en op den 14den, 15den en 16den daaraanvolgende te *Beusichem in Neder-betuwe*; alwaar tot 80 stuks zullen worden aangekocht, tegen betaling in klinkende munt.

Mengelwerk.

Zal de schikking met België uit den finantiëlen nood kunnen redden?

III.

(*Zie No. 24.*)

[illegible] aangemerkt, en door eene droevige ondervinding, vervulling [illegible], dat eene *oogenblikkelijke schorsing* in de [illegible] geroepen, wat die *van een definitief bankroet* tamelijk overeenkomt. Heeft de staat als debiteur in verscheiden opzigten oneindig veel vooruit boven den partikulieren schuldenaar, in dit bijzonder geval ligt hij achter. De partikulier, die om *surséance van betaling vraagt*, kan zijne zaken en zijn krediet spoedig herstellen; de staat, die niet om surséance vraagt, maar, partij en regter in één persoon zijnde, *zich deze zelf verleent*, wordt in zoodanig geval met den *faillieten* op ééne en dezelfde lijn geplaatst, en met eenig regt; want overal, waar zoodanig eene, zoo als meest altijd geschiedt, *voor oogenblikkelijk of kortstondig verklaarde schorsing* heeft plaats gehad, is de gaping *nimmer* geheel aangevuld geworden. Zoo heeft van al de staten, die, tijdens de financiële krises van 1825 en 1826 tot uitstel van rente-betaling genoopt werden, na meer dan twaalf jaren, die sedert zijn verloopen, nog geen de betalingen hervat. Toen in het jaar 1836 Spanje en in 1837 Portugal met de regelmatige betaling van de rente der staatsschuld ophielden, gaven zij voor het bedrag der verschenen intrest zoogenaamde schatkistbons, met de stellige belofte van spoedige aflossing en geregelde betaling der volgende semesters. Die maatregel zou als een *intermediaire* beschouwd worden, zonder den gewonen loop van zaken voor het vervolg in het minst aan te raken. Echter zijn tot heden noch de volgende semesters, noch de schatkistbons voldaan geworden, en hoe gering moet niet het vertrouwen op zoodanige afdoening zijn, daar men de eene tegen een vijfde de andere tegen een achtste van de nominale waarde bij partijen kan koopen. Daarom weet men, wat van dusdanige, zoogenaamd kortstondige schorsingen is te gelooven en, — uit een misschien al te ver gedreven wantrouwen, — sluiten de geldschieters hunne beursen voor de effecten van staten, welke inderdaad met veel waarschijnlijkheid herstelling der financiën mogen hopen, zoo als bij voorbeeld Portugal, met even veel wantrouwen, als voor anderen, van welke ook in het gunstigste geval niet veel goeds is te verwachten. Bankroet en oogenblikkelijke schorsing van betaling staan derhalve in de oogen der menigte gelijk! Zoodanige schorsing, nu, kan of moet in staten, die op het kredietstelsel leunen *en niet*, *zonder telkens tot nieuwe leeningen toevlugt te nemen*, *om aan hunne verbindtenissen kunnen voldoen*, volgens de voorafgegane redeneringen worden te weeg gebragt:

a) door eenen werkelijken oorlog; of

b) door den langen voortduur van een kostbaar *status quo*; of

c) door eene algemeene financiële krisis; of

d) door de plotselinge realisatie van eene aanzienlijke partij schuldbrieven ten laste van dien staat, door één of meerdere houders; of

e) door de hoogere waarde van het geld, het welslagen van zoogenaamde industriële ondernemingen enz.; of

f) in zekere gevallen zelfs door de luim van sommige spekulanten.

Met deze opsomming vermeen ik geenszins eene volledige lijst te hebben daargesteld, veeleer slechts het meest algemeene te hebben aangetoond. Vele andere aanleidingen kunnen tot dezelfde uitkomst leiden; zoo als, om er maar eene te noemen, oproer binnen 's lands of in de onderhorige bezittingen (koloniën). Het eerste schijnt bij den aard der instellingen, bij de gelukkige overeenstemming tusschen de natie en het vorstenhuis, bij den bedaarden geest der inwoners in Oud-Nederland gelukkig niet te vreezen; minder gerust mag men ten opzigte van het laatste zijn. Niet alsof er eenige speciale reden tot bezorgdheid dien aangaande bestond, maar sedert de grootste magten van Europa van hare schoonste overzeesche bezittingen afstand hebben moeten doen, en sedert een op den duur ontembare geest van vrijheid en onafhankelijkheid zich door de geheele wereld verspreidt en door philanthropen zoo wel als door onruststokers gestadig wordt aangewakkerd, — sedert bestaat er geene zekerheid meer voor de handhaving van ver verwijderde bezittingen.

Op zeer losse schroeven rust derhalve de welvaart van landen, wier budget niet behoorlijk geregeld is, die niet, gelijk de voorzigtige huisvader, in tijd van vrede [illegible] minder gelukkige tijdsomstandigheden zorgen, maar [illegible] onder eene gunstige gesteldheid van zaken, het wel is waar [illegible] gemakkelijke maar ook hoogst gevaarlijke kredietstelsel te baat nemen. Of Nederland tot dezo klasse van landen behoort, blijkt uit de vroegere artikelen, althans uit het vrij uitgebreide in de *Arnhemsche Courant* van 20 november 1838. Daar echter de meening, dat alléén een hoogst kostbaar *status quo* onze regering genoopt heeft tot nieuwe geldleeningen toevlugt te nemen, en dat de op handen zijnde eindschikking met België aan alle verlegenheid voor de toekomst een einde zal maken, nog schijnt te heerschen, zoo is het misschien niet ongepast, ten slotte hier, door eenige cijfers, de waarschijnlijkheid van het tegendeel overtuigend te doen blijken.

De nationale staatsschuld, zoo als dezelve thans bestaat, vereischt:

1°. *Aan interest:* Van *f* 758,400,000 inschrijving op het 1ste grootboek der nationale schuld . . . . *f* 18,960,000-00.

Van *f* 197,257,900 inschrijving op het 2de grootboek der nationale schuld . . . . » 9,862,895-00.

Van *f* 9,800,000 schatkist-biljetten tegen 4 pCt. . . . . . 392,000-00.

Van *f* 102,000,000 schuldbekentenissen ten laste van het syndikaat à 4½ pCt. . . . . » 4,590,000-00.

Van *f* 26,461,000 (*) schuldbekentenissen ten laste van het syndikaat à 3½ pCt. . . . . » 926,135-00.

Van *f* 20,000,000 domein-losrenten ten laste van het syndikaat à 5 pCt. . . . . » 1,000,000-00.

Van *f* 21,000,000 } losrenten ten laste der Oostindische
» » 9,000,000 } bezittingen (wet van 24 april 1836) . . . . » 1,200,000-00.

(*) Hier zijn, hetgeen in de vroegere opgaven niet is geschied, de [illegible] der, van wege het amortisatie-syndicaat gekochte en geamortiseerde [illegible] 3½ pCt. schuldbekentenissen in afrekening gebragt. Daarentegen is [illegible] der onafgeloste domein-losrenten op twintig millioen gulden begroot, [illegible] de algemeene meening is die som zelfs nog beneden de [illegible] werd reeds aangemerkt, dat, bij gebrek aan officiële [illegible] op de juistheid van dit cijfer geen staat is te maken.

Van *f* 8,400,000 losrenten ten laste der Oostindische bezittingen (wet van 11 maart 1837) . . . . . . *f* 420,000-00.
Van *f* 8,500,000 losrenten ten laste der Oostindische bezittingen (wet van 23 maart 1838) . . . . . . » 425,000-00.
Van *f* 19,000,000 losrenten ten laste der Oostindische bezittingen (wet van 22 december 1838) . . . . » 950,000-00.
2°. *Voor amortisatie*: *a*) der oude schuld . . » 2,500,000-00.

NB. Deze som is niet eens toereikende tot den aankoop van zooveel inschrijving op het 1ste grootboek, als er, ten gevolge van wettelijke bepalingen, jaarlijks van de uitgestelde schuld in werkelijke schuld overgaat.

b) Der nieuwe schuld in rond getal aangenomen op ½ pCt. van 200 millioen . . . . . » 1,000,000-00.

Pro memorii. Eene kapitale som van p. m. *negen honderd millioen gulden* inschrijving en kansbiljetten van uitgestelde schuld. . . . . *f* 42,226,030-00.

Af, het volgens art. XIII van het te sluiten eindtraktaat tusschen Holland en België, door dit laatste te dragen gedeelte in de schuld. . . . » 5,000,000-00.

Blijven voor de staatsschuld van het koningrijk der Nederlanden zonder België . . . » 37,226,030-00.

De overige diensten van den staat vereischen, blijkens de begrootingswetten over 1839, eene som van . . » 30,384,663-17.

Totale som der gewone uitgaven. . . . *f* 66,610,666,17.

De ontvangsten bedragen volgens dezelfde begrootingswetten . . . . » 45,635,457-53.

ZOODAT ER EEN TE KORT VOOR NEDERLAND BESTAAT VAN JAARLIJKS . . . . *f* 21,025,205-64.

Van dit te kort van een en twintig millioen vijf en twintig duizend, twee honderd vijf gulden vier en zestig cents, komen evenwel twee posten in af rekening; 1°. de opbrengsten der aan het amortisatie-syndicaat toegewezen bezittingen, en, onder de benaming van opcenten, toegekende belastingen; 2°. de opbrengsten der overzeesche bezittingen, na aftrek van alle kosten van civiel en militair beheer, van verbeteringen in de middelen van verdediging, straatwegen, wateren, havens, enz. enz. en na aftrek eener som van p. m. 6½ millioen gulden, als zijnde het ongeveer beloop der winsten van de gemonopoliseerde Nederlandsche Handelmaatschappij.

Bij ontstentenis van alle officiële mededeelingen dienaangaande, bij den zwaren sluijer, welke zoo wel de werkzaamheden van het syndicaat als de geldelijke betrekkingen der overzeesche bezittingen [illegible] bedekt, — zoo lang niet ondersteuningen [illegible] gevraagd worden, — laat zich de hoegrootheid dier opbrengsten slechts bij gissing vinden, door opsporing, vergelijking en beoordeeling van al hetgeen bij deze of gene gelegenheid [illegible] uit de leden van het bestuur ontsnapt; uit vertrouwelijke mededeelingen, zoolang vertrouwelijk van mond tot mond gegaan, totdat zij volstrekt geen geheim meer zijn. Soortgelijke bronnen zijn, wel is waar, weinig geschikt om vertrouwen in te boezemen; bij gebrek aan beter neemt men intusschen daartoe zijne toevlugt, niet uit ijdele nieuwsgierigheid, maar omdat elk lid van den staat, wil het zich dezer hoedanigheid waardig toonen, de gesteldheid der financiën van het algemeen behoort te kennen, en, om tot die kennis te geraken, des noods middelen bezigt gelijk aan die der zorgvuldige huisvrouw, die van haren geheimzinnigen echtgenoot volstrekt niet kan ontwaren of de inkomsten der familie met hare uitgaven overeenkomen, dan wel of men door een onevenredig huishoudelijk budget den ondergang te gemoet snelt. Bedriegen niet al de vermelde opsporingen, mededeelingen enz. enz. zoo mogen de posten 1 en 2 te zamen gemiddeld op p m. acht en een half millioen gulden jaarlijks geschat worden, zoodat — naardien *f* 1,200,000 als bijdrage der overzeesche bezittingen onder de vermelde *f* 45,635,457-53 zijn begrepen, — nog van het te kort zijn af te trekken . . . *f* 7,300,000-00

en het werkelijk deficit mag geschat worden op . . . *f* 13,725,205-64.

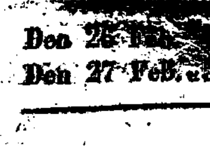
die, [illegible] stelsel nog langer wordt volgehouden, [illegible] kostbare leeningen zullen moeten worden gedekt. Hierbij [illegible] uitgegaan, dat er volstrekt geen geheime, niet op het budget vermelde uitgaven bestaan; voorts dat de geheele som der buitengewone uitgaven voor oorlog en marine van af het oogenblik der schikking met België totaal zal komen te vervallen; — misschien eene buitensporige onderstelling, daar uitgaven, welke gedurende eene reeks van jaren tot gewoonte zijn geworden, al veranderen ook de omstandigheden, die tot dezelve hebben genoopt, veelal niet zoo spoedig kunnen afgeschaft worden; — eindelijk, dat er geenerlei rampen, van welken aard dan ook, voorkomen, die bijzondere uitgaven vereischen.

(*Het slot hierna*).

Waterhoogte te Arnhem.

Den 26 Feb. [illegible] Palm 5 Duim; gewassen 85 Duim; gevallen 0 D.
Den 27 Feb. [illegible] Duim; gewassen 42 Duim; gevallen 0 D.

Advertentiën.

Het BUITENGOED [illegible] BAAN, te *Brummen*, [illegible] perceelen en massa's bij inzet gerekend, [illegible] gen gebragt:

Het 1ste perceel HUISPERCEEL op . . . *f* 10,000.
» 2de » BOUWLAND op . . . » [illegible]
» 3de » WEIDELAND op . . . » [illegible]
» 4de » IDEM op . . . » 1,600.
Het 5de perceel EIKEN AKKERMAALS-BOSCH op . . . » 4,500.
» 6de » IDEM op . . . » 2,200.
» 7de » IDEM op . . . » 2,075.
» 8ste » IDEM op . . . » 360.
» 9de » WEIDELAND op . . . » 400.
» 10de » IDEM op . . . » 500.
» 11de » BOUWLAND op . . . » 800.
» 12de » EIKEN AKKERMAALS-BOSCH op . . . » 1,200.
» 13de » IDEM op . . . » 425.
» 14de » BOUWLAND op . . . » 700.
f 26,860.
» 15de » DE UITERWAARD op . . . *f* 7,000.
De massa der perceelen 3, 6, 7 en 8 op . . . » 7,630.
En de massa der 14 eerste perceelen op . . . » 23,300.

De finale Verkooping dezer goederen zal plaats hebben op den 7den Maart aanstaande, des voormiddags te 10 uren, aan het Logement *Het Oude Krompott*, te *Brummen*, terwijl inmiddels [illegible] brieven nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van den Notaris VAN ITTERSUM, te *Brummen*, alwaar inmiddels de conditiën ter inzage liggen.

De goederen zijn te bezigtigen op den 4den 5den en 6den Maart aanstaande, van des voormiddags ten 10 tot des namiddags ten 2 ure.

VERKOOPING BIJ GEREGTELIJKE UITWINNING VAN ONROEREND GOED.

Op Donderdag den 28sten Maart 1839, des voormiddags te tien uren, zal er, ter Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank, zitting hebbende te *Zutphen*, in de Provincie *Gelderland*, aan den meestbiedende of hoogst afmijnende verkocht worden:

Een HUIS en ERVE, met een, ter grootte van 13 Ellen, onmiddellijk daarachter en aangelegen TUINTJE, staande en gelegen binnen *Zutphen*, op de Nieuwstad, W. N°. 91, Kadastraal Sectie F. N°. 486 en 487, ter geregtelijke uitwinning in beslag genomen door HERMANUS JOHANNES [illegible], Mr. Schilder, en zijne, door hem ten deze gemagtigde Echtgenoot JOHANNA MARGARETHA [illegible] beroep, wonende te *Zutphen*, ten laste van [illegible] MAN, Houtteller, en GEERTRUIDA [illegible] BERGEN, zonder beroep, echtelieden, te [illegible] wonende te *Zutphen*.

In fidem,
L. A. J. W. SLOET,
Procureur.

Bij het onderhoud der Groote Wegen in de Provincie *Friesland* worden gevraagd: Twee bekwame STRAATMAKERS, op eene doorloopende wekelijksche verdienst van 6 à 7 gulden, naarmate hunner bekwaamheid. — Die hiertoe genegen zijn vervoegen zich, zoo spoedig mogelijk, bij den Aannemer van het bovengenoemd onderhoud, *H. R. STOETT*, te *Leeuwarden*.

Een ervaren BOEKHOUDER, door ondervinding met den Handel en alle daaraan verbondene werkzaamheden bekend, de Hollandsche en Hoogduitsche talen magtig en met de Fransche eenigzins bekend, ook in het Administratieve [illegible], en in staat, om van zijne kunde en gedrag de meest voldoende bewijzen over te leggen, wenscht in de eene of andere betrekking, onverschillig waar, geplaatst te worden. — Adres, onder de Letters C. A., bij den Boekdrukker *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

Eene DAME, met twee kinderen, oud 6 en 8 jaren, vraagt met 1°. Mei aanstaande TE HUUR, hetzij in *Arnhem* of *Nijmegen*, TWEE GEMEUBILEERDE KAMERS, met KOST en BEDIENING, uitgezonderd het gebruik van Beddegoed, Bed- en Tafellinnen. Adres, met franko-brieven, onder letter S. bij den Boekhandelaar *W. J. KRUIJT*, te *Arnhem*.

Rijn- en [illegible]
[illegible] STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

[illegible] Maart 1839.

Vrijdag den 1sten en na den [illegible], iederen Maandag, Woensdag en Zaturdag, des morgens ten 10 ure, van *Kampen* naar *Amsterdam*.
Zaturdag den 2den, en na den 3den, iederen Dingsdag, Donderdag, en Zondag, des morgens ten 7 ure, van *Amsterdam* naar *Arnhem*.
Vrijdag den 1sten, des morgens ten 7 ure, van *Kampen* naar *Arnhem*.
Zaturdag den 2den, des morgens ten 7 ure, van *Arnhem* naar *Kampen*.

En na den den 3den Maart:

Iederen Maandag en Woensdag, des morgens ten 7 ure, van *Kampen* naar *Arnhem*.
Iederen Zondag en Dingsdag, des morgens ten 7 ure, van *Arnhem* naar *Kampen*.
Iederen Donderdag, des morgens ten 6 ure, van *Arnhem* naar *Keulen*.
Iederen Zaturdag, des morgens ten 6 ure, van *Keulen* naar *Arnhem*.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.